

לשוק, ואינה צריכה לשוב ולחלוץ.

וריש לקיש אמר: "תגלי מילתא למפרע" – לא אמרינן! (2)

ואיבעית אימא, נחלקו בדרשה של קרא.

רבי יוחנן סבר: [דברים כה] **"ובן אין לו" אמר רחמנא, והא לית ליה בן!** ואין זה משנה אם היה הדבר ידוע בשעת העיבור או לא.

כי מה איכפת לנו אם בשעת העיבור לא היה ידוע הדבר, אבל הרי עתה ידוע שלא היה לאח הזוה בן, והיא היתה צריכה חליצה, ולכן הועילה לה החליצה שחלץ לה יבמה בהיותה מעוברת.

וכיון שנחלצה כבר, שוב אין האחים צריכים לחלוץ לה.

וריש לקיש סבר: אמר קרא **"ובן אין לו"**, יכול היה הכתוב לומר **"ובן אן לו"**, ואמר **"אין לו"**, כדי ללמדך:

עיינ עלין אם יש לו בן!

והיינו, כל זמן שאשת המת מעוברת, יש

מקום ל"עיון" אם יש לו בן, ובאותו פרק זמן של "עיון" אין היא יכולה לחלוץ, כי היא במצב של "עיון".

וגם אם בסוף יתברר שאין לו בן, אין זה גילוי על תקופת העיון, כיון שעצם העיון אם יש לו בן מחייב אותו להתנהג [מספק] כאילו יש לו בן.

ולכן לא תועיל לה החליצה שנחלצה בהיותה מעוברת.

ועתה מביאה הגמרא כיצד הקשו רבי יוחנן וריש לקיש זה על זה שתי קושיות ממשנתנו, קושיה אחת מהרישא וקושיה שניה מהסיפא. וכיצד תירצום, כל אחד לשיטתו.

אלא שעל כל קושיה וקושיה נאמרו שתי לשונות, האם המקשה הוא רבי יוחנן והמתרץ הוא ריש לקיש, או להיפך, שהמקשה הוא ריש לקיש והמתרץ הוא רבי יוחנן:

הקושיה הראשונה, מהרישא של המשנה:

איתיביה רבי יוחנן לריש לקיש מהרישא של משנתנו:

מעוברת בעובר שבסופו של דבר תפיל אותו, הרי כל זמן שהעובר קיים כעובר, אין היא יכולה לחלוץ, ורק לאחר שתפיל אותו היא תהיה מותרת לחלוץ, ואין אומרים איגלאי מילתא למפרע היות וגם אם היינו יודעים שתפיל אין זה משפיע על העובדה שעתה, בשעת חליצה, היא מעוברת, ועיבורה מעכב את חליצתה.

הריטב"א כתב שלדעת ריש לקיש אילו היה ידוע בשעת חליצה אין הולד בר קיימא מועילה החליצה, אלא שריש לקיש סבור שההפלה אחר

2. נחלקו רבותינו הראשונים בביאור דברי ריש לקיש, האם הוא סובר שההפלה של העובר היא דבר חדש, שבשעת החליצה הוא לא היה עתיד להיות נפל, אלא הוא עובר בן קיימא, ואחר כך התחדש שהוא נהיה לנפל, ולכן לא אומרים איגלאי מילתא למפרע, כי אין זה איגלאי למפרע, היות ובתחילה, בשעת החליצה, הוא לא היה נפל.

או סובר ריש לקיש שאפילו אם אין ההפלה דבר חדש שנתהווה לאחר מכן, אלא שהיתה